

24.3.21
י"א ניסן תשפ"א

אביב הגיע – פסח, והתארגנות מחודשת

אגרת 14

האביב כבר כאן עם הפריחה ועם האופטימיות הזהירה לקראת חזרה לחיים בריאים ונורמליים יותר. אנחנו מקווים, שהתגברות על המשבר הבריאותי תאפשר להפנות את המאמצים לטיפול בסוגיות החברתיות, ולפעול במרץ לצמצום הפערים ולתיקון הנזקים שנוצרו. אנחנו נדרשים גם להפנות את המאמצים שלנו לסיום מוצלח של שנת הלימודים הנוכחית לצד הערכות לקראת הבאות.

באגרת זו רצינו לשתף אתכם בנתונים מתוך שבוע האיתור האגפי שהתקיים לאחרונה, להציג את נתוני הגיוס והשירות המרשימים של בוגרי קידום נוער – סיפור הצלחה אבל גם נקודות שעלינו לשפר. להציב זרקור על תופעת האלימות בחברה הערבית שפוגעת בחברינו העובדים בחברה הערבית וכואבת עבור כולנו.

בנוסף, כוללת האגרת גם עדכון על פעילויות עיקריות שהתקיימו בזמן האחרון: חודש קיימות, שבוע התרבות והכנס שעסק בנערות בסיכון.

שבוע איתור ארצי לתלמידים בחשש לנשירה

כיצד השפיע משבר הקורונה על הנשירה? למה עלינו לצפות לקראת השנה הבאה? שבוע האיתור האגפי, שהתקיים בסוף פברואר, מספק נתונים עדכניים בנוגע לסיכון ולנשירה. בשונה מפעמים קודמות, האיתור נעשה הפעם באמצעות מדגם של בתי ספר בהם מופעלות כיתות שח"ר והסתמך על דיווח המנהלים. סה"כ נדגמו 360,000 תלמידים ב-504 בתי ספר על יסודיים.

- סה"כ אותרו 25,309 תלמידים בסיכון לנשירה (כ-7%), מהם 4,984 הוגדרו בסיכון גבוה לנשירה (1.3% מהנדגמים).
- מתוך הקבוצה שבסיכון גבוה לנשירה (4,984), 7% מהם לומדים בכיתות מב"ר, 13% בכיתות אתג"ר, 7% בחינוך מיוחד והיתר 73% נמצאים בכיתות רגילות. כלומר מדובר כאן באוכלוסיות חדשות שבהן עלינו להתמקד.
- על 58% מהתלמידים הללו דיווחו המנהלים על קשיים רגשיים, 81% על קשיים לימודיים ו-35% על קשיים חברתיים.
- 40% מהמדווחים כתלמידים בסיכון גבוה לנשירה הם מהחברה הערבית, בהם: דרוזים-5%, בדואים-11% ו-24% מהחברה הערבית הכללית.

מתוך הנתונים עולות המסקנות הבאות:

- הקורונה העלתה את מרכיבי הסיכון בכלל האוכלוסיות.
- הסיכון לנשירה עלה בכמעט 100% (ב-2019 – אחוז הנשירה עמד על 0.72%. האומדן שלנו לצפי נשירה לתשפ"ב עומד על 1.3%).
- ההחרגה של האגף בעת המשבר הוכיחה את עצמה. במסגרות האגף (כיתות שח"ר והמח"טים) אחוז התלמידים בסיכון גבוה, נמוך מאוד.

הכנה לשירות בקידום נוער-היל"ה:

עד כמה אנחנו מצליחים בהכנה לשירות? מה קורה עם הבוגרים שלנו במסגרת השירות הצבאי?

בעבודה מאומצת נאספו נתוני הגיוס והשירות הצבאי של בוגרי קידום נוער. מהנתונים עולה כי אחוז המתגייסים שלנו הוא 61% בנים (הנתון הארצי הכללי עומד על 70%) ו-50% בנות (הנתון הארצי הכללי עומד על 57%) כך שנתוני הגיוס של מטופלי היחידות לקידום נוער דומה לממוצע הארצי. גם נתוני השרידות בשירות גבוהים ומצביעים על מגמת עלייה.

חשוב לציין כי לצד ההצלחה המרשימה, עדיין לפנינו אתגר מרכזי - לשפר את ההכנה לצו הראשון. אנחנו רואים שיש פערים גדולים בנתוני האיכות (קב"א, דפ"ר וצד"כ), אשר בהמשך פוגעים באפשרויות השירות הפתוחות בפני בני הנוער שלנו. חשוב שנמשיך במעקב אחר הנתונים ונדאג להמשך שיפור ההישגים שלנו בתחום. בימים אלה מופצת **חוברת הכנה לשירות** המאגדת בתוכה את כל המידע, הפעילויות והדגשים בתחום ההכנה לשירות. החוברת הוכנה בשיתוף פעולה של מדריכות הליבה, מטה קידום נוער והחברה למתנ"סים.

[חברת לשירות משמעותי- כאן.](#)

כנס ארצי: נערות במצבי סיכון

בשבוע שעבר התקיים הכנס השנתי של קידום נוער-היל"ה שעסק השנה בנערות במצבי סיכון. הכנס הדגיש את הצורך בהתערבות מותאמת מגדר ולהתייחסות טיפולית לנערות אלה. הדגשנו גם את הטיפול בפגיעות מיניות, אשר לצערנו מאפיין רבות מהנערות המגיעות אלינו לקידום נוער ואת האופן שבו ההתייחסות המגדרית משפרת ומקדמת את תהליכי ההתערבות.

שמחנו מאד לראות את ההשתתפות המרשימה בכנס ואנחנו מקווים שבעקבותיו נמשיך ונפתח את השיח המקצועי בנושא.

[ההרצאה המרכזית מהכנס של ד"ר ענת גור - כאן.](#)

חודש קיימות הסתיים בהצלחה גדולה.

לאורך החודש בני הנוער השתתפו בפעילויות של למידה וחוויה ויצאו למרחבי הטבע להתנסות בפעילויות מגוונות.

[התמונות הזוכות - כאן.](#)

שבוע תרבות יצא לדרך וממשיך להתקיים עד פסח. בני הנוער נתרמו בשלל אירועי תרבות: סיורים תיאטרליים, הצגות, הרצאות, יצירת אמנות.

אלימות בחברה הערבית

אנחנו עוקבים בדאגה אחר העלייה באלימות בחברה הערבית. אנחנו מודעים לתחושה של חוסר בטחון ולחששות הכבדים המלווים את החברה הערבית בימים אלה, ומזדהים עם כאבם ומצוקתם של המנחים, המנהלים והעובדים שלנו ושל בני הנוער בתוך מציאות זו.

כחלק ממשרד החינוך וכשירות שנועד עבור בני נוער בסיכון, אנו רואים את האלימות בחברה הערבית כבעיה לאומית המשפיעה על כולנו, ופועלים במספר דרכים כדי לסייע ולהתמודד עם המצב:

- מתקיימות השתלמויות ייעודיות לעובדים בנושאים של יישוב סכסוכים ושל זהות.
- התקיימה הרצאה בערבית בנושא של פרופ' חאלד אבו עסבא, אותה ניתן לשמוע [בלחיצה כאן](#).
- בימים אלה נכתבת תכנית מניעה מותאמת בשיתוף מכללת אל קאסמי.
- מתקיימות התערבויות ויוזמות מקומיות של צוותי חינוך-טיפול ופדגוגיה להתמודדות של הצוות ועם בני הנוער.

אנחנו מעריכים את העבודה המורכבת של המנחים, המנהלים והעובדים שלנו בחברה הערבית, הפועלים בתוך סביבה של חוסר בטחון. נמשיך לבחון דרכים לשפר את המענים ולסייע ככל שניתן למגר את התופעה הקשה.

ולסיכום,

איחולים לקראת פסח וחופשת האביב.

כחלק ממצוות חג הפסח נאמר ש"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים".

כדי לחגוג את החירות- צריך לזכור את השעבוד, כדי שלחופש תהייה משמעות- צריך להיות מודעים כיצד נראים החיים בלעדיו.

עברנו שנה לא פשוטה, שבה נלקח מאתנו הרבה מן החופש – לנוע, להיפגש, להתקרב. אבל לצד השמחה על השחרור מהסגרים והמגבלות, חשוב שנזכור את מה שלמדנו בתקופה הזו, את המסע הזה במדבר של הזום, ושנדע להעריך עוד יותר את הביחד.

לעובדינו מהחברה הערבית אנו מאחלים חופשת אביב מוצלחת!

חג שמח לכם ולבני ביתכם

חופשה טובה,

יפעת קלמרו, מנהלת המחלקה לקידום נוער-היל"ה

ומטה קידום נוער-היל"ה

